

Haagse Dominicus

oecumenische geloofsgemeenschap voor nieuwe bezieling

Huub Oosterhuis

In memoriam

1 november 1933 – 9 april 2023

Teksten van de gedachtenisviering van 16 april 2023
Buurt-en-kerkhuis Bethel – Den Haag

Welkom

Een heel hartelijk welkom hier vanavond.

Een mensenleven is 70 jaar en als wij sterk zijn 80. Oersterk is hij dus geweest, maar dan toch het einde. En u bent hier vanavond in een kapel in Den Haag en hij heeft dit soort plekken die we op zijn inspiratie ook hebben opgericht wel genoemd als de behoefte aan de opvlucht van de geest. En misschien is het hier ook wel zo'n huis.

We gaan nadenken, we gaan gedenken. En we doen dat, ik zeg het een beetje populair, met de gewone jongens en meisjes van de Haagse Dominicus. Gisteren was het met de oude koningin, vandaag de gewone jongens en meisjes die het hier iedere keer weer doen: ik zelf, voorzitter van de Haagse Dominicus; Ad de Gruijter, voorganger van de Haagse Dominicus; Theo Haitjema, voorzitter van het koor; Jan Hulsbergen, zo dadelijk in vol ornaat dirigent; Ria Huisman, coördinator liturgie; en Cokkie van Santen, bestuurslid en lid van de werkgroep Groene Dominicus. En natuurlijk achter de piano Gulmira Issabekova. En zo dadelijk ook een ander geluid van Pepijn Hulsbergen.

Huub Oosterhuis heb ik een aantal jaren geleden geïnterviewd voor het blad van de Mariënborg vereniging en ik vroeg hem: "Hoe maak jij nou je liedjes, hoe kom je aan je teksten?". En hij zei letterlijk: "Liederen maken is ook vondsten vinden. Dat doe je niet in een steriele studeerkamer. Dan ga ik bijvoorbeeld 4 dagen naar Antwerpen en dan zit ik op terrasjes." Ik wens jullie een bijeenkomst in je hoofd op terrasjes.

Henk Baars

Licht voor Huub Oosterhuis

Klankschaal

Lied – **Licht dat ons aanstoot** (t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)

Gebed

Jij bron van liefde,
Jij ander,
Jij onbekende aanwezige, afwezige,
Jij vuur in mij,
soms opgelaaid en dan weer uitgedoofd,
Jij verborgen bron van leven,
in mij, in jou,
dat ik je niet uit het oog verlies.

Laat jij diegene zijn
die met mij in een spiegel kijkt,
mijn ogen opent.
Laat je zien,
maak mij wakker.

Eeuwige luister naar ons vragen, naar onze zorgen
nu de geest van oorlog hier vaardig is op ons continent.
Bewaar ons.

Henk Baars

Stilte

Lied - **In uw handen** (t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)

Gedachten aan Huub Oosterhuis (1)

In de zeventiger jaren begon ik met mijn theologiestudie in Amsterdam en kwam in een studentenhuis terecht en een van de studenten zei tegen mij: "Je moet morgen eens meegaan naar de Ignatiuskapel". Het was 1970, Huub Oosterhuis spreekt en Ton van der Stap. Ik ging er heen en ik was verkocht in de zin van dat er een tekst, een liedcultuur naar me toe kwam die ik helemaal niet kende en waarvan ik werkelijk ook ontroerd raakte. En dat was ik niet gewoon, ik was naar het seminarie geweest en zo maar daar was ik nooit ontroerd geraakt en ineens kwam dat binnen.

Daarna naar de studentenekklesia in de Amstelkerk - zeventiger jaren – en het geluid van zijn stem, misschien horen we die dadelijk nog even - maar op zich was dat wel een soort ervaring. Zijn wijze van spreken zette ook bijna een soort trend in hoe je voorgaat in een viering. En ik weet nog goed dat het natuurlijk ook ging over die celibaatskwestie en dat het ook bijvoorbeeld ging over Jan Ruijter want daarna ging ik bij de Hoogovens werken als bedrijfspastor en hij was daar in Beverwijk en had de Kritische Gemeente IJmond met echt heel veel mensen en een fantastisch koor; en Huub had hem verdedigd. Ik merkte wel dat die teksten bij de Hoogovens van Huub Oosterhuis niet zoveel effect hadden, arbeiders, de beleving van de natuur, dat was er veel minder. Maar toch ook zaten er heel veel ietsje beter opgeleide mensen in de KGY, de kritische gemeente IJmond, die dat wel zeer apprecieerden. Een prachtige tijd!

En toen kwam de Acht Meibeweging en ik begon daar een beetje ongezien en helemaal niet op gerekend een flinke rol in te spelen ik begon de manifestaties te coördineren en dat was natuurlijk altijd gelardeerd met muziek van Huub Oosterhuis, Antoine Oomen Tom Löwenthal. Gert Bremer was altijd dirigent, dus het was geweldig. Huub was een beetje kritisch over de Acht Meibeweging, we waren niet kritisch genoeg vond hij. En ik weet nog een vergadering dat hij zei "We zijn hier nou met 100 organisaties' - nou kom daar nog eens om- "dat kan nooit goed gaan, jullie moeten allemaal ruzie krijgen." Dat kregen we niet, dus hij had geen gelijk daarin.

We hebben nog 18 keer een grote manifestatie kunnen organiseren met duizenden mensen. De keer dat hij ons toesprak was bijzonder. Ik weet nog heel goed, ik was natuurlijk hartstikke zenuwachtig, je moet van alles organiseren en Huub zou dan toch het woord voeren. Hij had natuurlijk een beperkte spreektijd maar ging daar ongelooflijk overheen. Heel het programma kwam in de war, maar iedereen vergaf het hem en het was prachtig.

Ik heb daarna nog wel evenementen meegemaakt, *50 jaar katholiek* zal hier niet zo bekend geraakt zijn, maar in ieder geval wel twee keer *1000 stemmen zingen* in Eindhoven bij verjaardagen van Huub Oosterhuis. En we haalden die 1000 mensen ook, ook na de Acht Meibeweging nog. Huub zou niet zo gauw spontaan zeggen 'wat heb je dat goed gedaan' maar je merkte dat het hem ontroerde.

Een van die laatste bijeenkomsten - ik maak hem ook nog mee bij de begrafenis van Wies Stael-Merkx - die kerk was natuurlijk toch wel echt een probleem en dan bedoel ik de katholieke kerk. Een van de laatste bijeenkomsten en evenementen die ik met Huub meemaakte, daar was bisschop De Korte ook bij en die bleef maar zeggen dat hij van die nieuwere liederen zo weinig begreep, daarmee steeds het bewijs leverend dat de rooms katholieke liturgie en theologie voor het merendeel van de katholieken in ieder geval vanaf de vijftiger jaren ongeveer is stil blijven staan. Dat schiet maar niet op. Ik zeg het nog eens één keer in deze omgeving. Daarom zijn we ook hier met heel veel mensen, nog steeds.

Henk Baars

Gedachten aan Huub Oosterhuis (2)

Wij gedenken Huub Oosterhuis, geboren op Allerheiligen (1933) en gestorven op Eerste Paasdag (2023).

Een dirigent spreekt een koorlid glimlachend en enigszins corrigerend toe: 'Er staat niet de steppe zal loeien, maar de steppe zal bloeien'. Het koorlid verontschuldigt zich en laat weten: 'Wanneer ik 'repertoire van Huub Oosterhuis' zing dan zingt mijn héle lichaam mee en álle lucht die in me is.' Kennelijk grijpen deze gezongen woorden hem aan. Taal die leeft, wakker maakt, diepere lagen blootlegt in je ziel. Dat noem ik dan maar even zo. Daar is verlangen naar! En ik durf eraan toevoegen – zo'n taal is broodnodig!

Zo blijkt... wanneer een echtpaar voor het eerst een kijkje komt nemen in een ecclesia waar aan hen gevraagd wordt: 'Wat brengt jullie hier?' Hun antwoord luidt: 'Omdat de taal dáár stil is blijven staan. Dáár, dat is de gemeente waar ze afscheid van hebben genomen omdat de woorden hen niet meer weten te raken.

Stijn Fens schrijft in een column (Trouw za 15-04) dat we bij Oosterhuis een taal vonden die we zelf niet hadden. En in een rouwadvertentie bij zijn overlijden staat: 'Een nieuw taallandschap opgebouwd'

Geraakt-zijn was af te lezen van de gezichten van de aanwezigen in de overvolle Westerkerk in Amsterdam gisteren bij het afscheid van Huub Oosterhuis.

Geraakt én dankbaar in de eerste plaats om wie hij was als erudiet mens en pastor voor de mensen om hem heen én voor de schat aan levengevende taal aan ons geschonken als dichter, schrijver, theoloog.

Taal die zingend vleugels kreeg en krijgt mede door de toonzetting van Bernard Huijbers en later Antoine Oomen en Tom Löwenthal.

Voor mijzelf als voorganger zou ik niet goed weten hoe te vieren zonder de rijke erfenis uit dit 'nieuw taallandschap' van meer dan 700 liederen én daarnaast gedichten die ons zijn nagelaten.

Welk thema een viering ook meekrijgt, altijd valt wel een rode verbindende draad te spinnen tussen lezingen en overweging, gevoed, verrijkt door bezielde tekst.

Woorden als '*Delf mijn gezicht op*', '*licht dat ons aanstoot*', raken mij dan evenzeer als '*niksers, leeghoofden*' of '*oplichter, ongezegend zal je zijn. Een storm steekt op, je waait de leegte in.*'

Oosterhuis wist de aandacht voor het persoonlijke én het politiek-maatschappelijke te verbinden; los van elkaar zijn ze niet verkrijgbaar - aandacht voor je medemens, deze aarde én voor recht wat niet krom te buigen is – dát is 'gerechtigheid.'

Dit was zijn leven in tekst én doen in niet aflatende politieke- en maatschappelijke betrokkenheid.

In een persoonlijk 'in memoriam' met als titel 'Lieve oude vriend Oosterhuis overleden' vertelt schrijfster en politica Anja Meulenbelt (boek 'De schaamte voorbij -1976; SP politica) dat Huub haar eens vroeg 'Wat heb jij met geloof?' Haar antwoord 'Niks.'

Nieuwsgierig geworden bezocht ze een keer de ekklesia in Amsterdam. Tot haar eigen verbazing was ze diep geraakt en in tranen. Ze bleef. Hij hielp haar af van, zoals Oosterhuis dat noemde '*geruchten over God*' en nodigde uit '*je toe te vertrouwen aan onbewezen woorden.*'

Met zulke woorden, zo'n taal heeft Oosterhuis velen weten te inspireren met het joodse en christelijke verhaal, rijke bron, verhalend over mensen en hun God. Steeds verrassend actueel.

Ecclesia's zijn mede door Oosterhuis '*zomaar een dak boven wat hoofden*' geworden. Een onderdak, waar je ademen kunt, een thuis waar levengevende taal wordt gesproken én gezongen voor zoekers en zieners, voor wie verloren lopen. '*Muren van huid, ramen als ogen, speurend naar hoop en dageraad.*'

Dankbaar en gezegend mogen wij ons weten met wat Huub Oosterhuis betekend heeft en blijvend

betekenen zal. Delen mogen wij in de rijke erfenis van zijn levende, levendige geloofstaal. Vanuit de Haagse Dominicus laten we Colet, Trijntje, Tjeerd en álle familieleden weten mee te leven met het heengaan van Huub en wensen we hen sterkte en troost.

Ik sluit af met een tekst van Huub Oosterhuis zelf op de rouwkaart

*Moge jij in lichtblauw grijze verte zijn
of in stralend gouden stilte van aanschouwen.
Moge jij zo licht als een bladje op het water zijn.
Moge jij nu lichtdoorschenen zijn*

En toen werd Huub Oosterhuis, op handen gedragen, uitgedragen naar zijn laatste rustplaats met het door hem gekoesterde gezongen 'In paradisum'.

Ad de Gruijter

Lied – **Tijd van leven** (t. Huub Oosterhuis, m. Henri Heuvelman)

Gedachten aan Huub Oosterhuis (3)

Wat ik aan Huub Oosterhuis te danken heb? Nou, dat is nogal wat.

Dankzij Oosterhuis ben ik getrouwd. Met Inge. Want zo hebben we elkaar leren kennen: samen zingend in een Oosterhuiskoor. En zo is het gekomen!

En ook al zo bijzonder: Dankzij Oosterhuis ben ik dominee geworden! Gerrit de Groot heeft mij de liefde voor de theologie bijgebracht, maar Oosterhuis heeft me de kerk in geholpen. Zijn liederen en teksten waren voor mij zo'n verademing als tegenstem bij al die kerkelijke leerstelling, dat ik het aandurfde, met frisse tegenzin.

Dankzij Oosterhuis heb ik het in de kerk volgehouden. Dankzij hem heb ik de bijbel leren lezen en vertolken als verhalen uit het leven gegrepen, in een beeldtaal die meer zegt dan je denkt. Zijn woorden, zijn taalgebruik waren mijn voortdurende voedingsbron voor iedere zondag weer een nieuwe preek. En de kerk zat vol. En we zongen dat het een lieve lust was. Zijn liederen, steeds weer nieuwe, brachten een ongekennde vrolijkheid met zich mee, waarmee we ons loszongen van de eeuwenoude kerkelijke stijfheid.

Maar de tijd heeft de vernieuwing grotendeels ingehaald met een evangelicale vroomheid van 'Jezus is het helemaal' waartegen zelfs Oosterhuis het moest afleggen. En ik.

Maar gelukkig was het ook Oosterhuis die mij verlost heeft van die kerk. Want nu zing ik hem hier, bij de Haagse Dominicus. Waar gezongen wordt uit volle borst. Maar vaker nog heel zacht, heel aandachtig. Met woorden waarin je wonen kan.

Samen veilig. Met Inge, nog steeds!

Theo Haitjema

Gedachten aan Huub Oosterhuis (4)

In 1975 werd ik lid van het koor, dat sinds de oprichting in '68 -en nu nog steeds- het repertoire van Oosterhuis zingt. We waren er bij vanaf het eerste uur, kan je dus zeggen.

Als tiener vond ik de teksten soms maar wát lastig, maar ik wist dat ze ertoe deden, dat merkte je, dat voelde je. 'Ontwaakt, gij die slaapt', 'Uit vuur en ijzer, zuur en zout', het was soms zingen en swingen tegelijk!

Vanaf de jaren '80 twee keer per jaar naar Amsterdam, om in een bomvolle Dominicuskerk het nieuwste repertoire te leren en te zingen. Oosterhuis liet zich daar ook af en toe zien, maar dan slechts kort, voor een verhaal of een tekstje. Maar hoe kort het moment ook was, imposant vond ik dat. Oosterhuis wás ook een imposante verschijning. Een grote man, letterlijk en figuurlijk.

'Begeistert' door dirigent Tom Löwenthal besloot ik in '97 zelf dirigent te worden. Ik ging me ook meer inhoudelijk met de vieringen bezig houden en zo kreeg ik ook steeds meer feeling en waardering voor de taal van Oosterhuis, en niet in de laatste plaats voor de composities van de drie muziek-musketiers die onlosmakelijk aan hem waren verbonden: Bernard Huijbers, Antoine Oomen en Tom Löwenthal.

Al die jaren hebben we als koor de teksten en liederen van Oosterhuis op de voet gevolgd. Die ontwikkelingen hielden nooit op, met voor mij de door hem vrij vertaalde 150 psalmen als zijn mooiste werk. Van 'Goed is dat je niet doet wat slecht is' tot aan 'Eeuwige hier nu'. Allemaal parels van psalmen, zoals ook psalm 101 die we straks zingen.

Vijf jaar geleden, toen het koor 50 jaar bestond en wij vanwege die gebeurtenis de viering in de Rode Hoed opulusterden, heb ik Huub Oosterhuis kort mogen spreken, na afloop van de viering. Ik meldde hem vol trots dat we veel plezier halen uit het zingen van zijn liederen en dat we zoveel waardering hebben voor zijn inzet op het gebied van de liturgische muziek. Hij vond dat mooi en had daar op zijn beurt waardering voor.

Ik koester dat moment.

Net als het moment eergisteravond, bij zijn afscheid in de Rode Hoed. Na afloop kregen we een kaartje uitgereikt, met op de achterkant de tekst, die ook op zijn rouwkaart staat. Ik lees hem graag aan u voor:

Sterven zal je ooit
Maar vandaag
en godweet morgen
kun je leven, doen, zien
iemand voor iemand zijn
misschien
en het verschil maken, toch,
tussen onverwisselbaar uniek
en om het even
tussen dood en leven.

Dank Huub! Jij hébt verschil gemaakt.

Jan Hulsbergen

Lied – **En weer zingen** - psalm 101 vrij (t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)

Gedachten aan Huub Oosterhuis (5)

Het is 50 jaar geleden dat ik voor het eerst kennis maakte met liederen van Huub Oosterhuis. Dat was in oecumenische vieringen in een klooster van Augustinessen.

Daar zongen we Houd mij in leven wees Gij mijn redding, Psalm 25 op de melodie van Bernard Huijbers. De tekst was zo anders dan ik gewend was, zo veel begrijpelijker. Op de lagere school moesten we iedere maandagochtend een psalmversje uit ons hoofd opzeggen, toen nog in de oude berijming. Ik snapte er niets van. Huub Oosterhuis heeft die psalmen dichterbij gebracht, later nog meer door de hertaling in 150 Psalmen Vrij.

Nu ik de leeftijd heb dat er veel verleden is en minder toekomst, is het lied "Wat ik gewild heb", één van mijn dierbaarste geworden. Het lied raakt mij omdat het zulke in en in menselijke gevoelens en gedragingen beschrijft. De tekst geeft voor mij het verlangen weer hoe ik wil zijn, hoe ik in het leven wil staan en dat daar soms zo weinig van terecht komt. Dat ik boos kan zijn en verdrietig om wat mij is aangedaan en daar maar moeilijk overheen kan komen. Of dat ik me niet genoeg open stel voor de ander, nalaat iets te zeggen op een moment dat dat juist had gemoeten.

Het klinkt allemaal nogal zwaar, maar zo bedoel ik het niet. Er is ook veel goed gegaan. Ik denk dat we allemaal, terugkijkend, dingen anders hadden willen doen. Gelukkig krijgen we steeds weer nieuwe kansen. Aan het einde van dit lied staat: dat ik dit was en geen ander. Dit was mijn liefde: hier ben ik. Dat vind ik zo troostrijk. De betekenis van Huub Oosterhuis voor mijzelf vond ik prachtig verwoord in één van de rouwadvertenties: Huub Oosterhuis heeft een nieuwe taal geschapen, waarin het veilig wonen is. Hij heeft voor mij de te strenge bijbel van mijn jeugd opnieuw als een "Handschrift van Licht" verwoord. Met zo'n bijbel en met zijn liederen kan ik leven.

Ria Huisman

Gedachten aan Huub Oosterhuis (6)

Huub Oosterhuis in mijn leven. In 1958 werd ik geboren. In datzelfde jaar werd tijdens het 2de Vaticaans concilie besloten dat het gebruiken van louter de Latijnse taal in de kerk niet meer verplicht was. Dat betekende: bidden en zingen in het Nederlands, onze moedertaal. Dus eigenlijk weet ik niet beter.

Het gezin waarin ik opgroeide ging naar de kerk. Natuurlijk! Met plezier zelfs. Ook ik vond het 'leuk' om naar de kerk te gaan. Nog steeds.

Ik herinner me mijn eerste heilige communie, het vormsel en de jongerenmissen. Zingen deed ik heel graag.

Op het katholieke Fioretcollege in Lisse, werden de godsdienstlessen gegeven door 2 Paters Franciscanen. Zij waren jong, modern, zoekend, vrij, betrokken bij onze geestelijke ontwikkeling. En daar werd ik me bewust van de verantwoordelijkheid die wij hebben voor de aarde. Dat er een taak ligt in het je bekommeren om zwakken en rechtelozen. Een opdracht te groot eigenlijk om te bevatten, om te vertellen, te groot eigenlijk om te doen...

Eén van de paters (Jan Lap) reikte ons de teksten van Huub Oosterhuis aan en liet ze in ons zingen. Toch woorden! Aarzelend, liefdevol, krachtig, hoopvol, heel, zacht ...stromend, tintelend...rustend dan weer; oorspronkelijk, diep, dankbaar, boos, wanhopig, droef; op zichzelf, met anderen, met mij, met jou. Ze vormen een rode draad in mijn leven, steeds weer zorgen ze voor verbinding met wie dan ook, waar dan ook, waarom dan ook. Ik weet me verbonden...ook met hem..

Met die God die zo machtig is als de mensen goed zijn. God die leeft van mens tot mens, ook in mij. Huub Oosterhuis is naast hem, dood, maar niet dood genoeg.

Hij zal voorgoed leven.. in al zijn woorden, in zijn taal die mijn ziels-taal is geworden. Voor altijd.

Cokkie van Santen

Lied – **Wat ik gewild heb** (t. Huub Oosterhuis, m. Antoine Oomen)

Huub Oosterhuis aan het woord (1)

Na alle woorden die we over Huub Oosterhuis hebben gezegd, gezongen, wordt het tijd om hemzelf aan het woord te laten: het ‘woord van den beginne’, de grond van zijn bestaan. Hoor maar, zoals hij sprak bij de uitvaart van Prins Claus, in 2002. (vertoond als filmfragment – hieronder de tekst)

“In den beginne was het woord”, werd ons voorgelezen. Welk woord was in den beginne? Wie de joodse uitlegtraditie van de bijbel ondervraagt, krijgt te horen dat in den beginne de thora bij God was, nog voor hij hemel en aarde schiep. “Thora betekent woord dat mensen richting wijst” opdat zij een leven zullen hebben dat het waard is geleefd te worden.

“In den beginne was het woord” is geen filosofische uitspraak maar een profetische stem die ons zegt dat wij elkaar zullen respecteren en menswaardig bejegenen: heb liefde voor de mens die naast je is. Liefde niet bedoeld als een warm gevoel maar als praktische solidariteit: dat je een ander mens niet laat stikken, barsten, verhongeren, martelen, verdwijnen. “Heb lief de vreemdeling”, is de toespitsing van het woord over de naasten. De vreemdeling is de naaste bij uitstek; jaag hem niet op, jaag haar niet weg, zo staat geschreven. Zij hebben dezelfde rechten als jij.

Zonder deze thora zal er geen menselijke toekomst zijn die het waard is geleefd te worden. “Licht” is een beeld voor die toekomst, “voor een wereld waar mensen waardig leven mogen”. God sprak in den beginne: er zij licht.

Het woord “God” komt ons in kerkdiensten vaak te makkelijk over de lippen. Weten we wie we daarmee bedoelen? We zouden kunnen afspreken dat we met “God” bedoelen die Ene, die in de joodse bijbel en in de geschriften over Jezus de pleitbezorger is van vluchtelingen, ballingen, van mensen wier rechten geschonden worden; die solidariteit en gerechtigheid wil, liever dan adoratie en mooie liederen. Zo staat geschreven in dat boek dat van alle schakeringen van christelijke godsdienst de bron en het ijkpunt zou moeten zijn.

Het is duidelijk dat Oosterhuis niet zo uit de voeten kan -en wil- met van die traditionele godsbeelden. Maar stilletjes hardop zegt Oosterhuis (en ik citeer):

“Ik had God weleens willen voelen, zoals je dat leest bij mystieken, als een hand op mijn hoofd of, zoals de dichter Hans Andreus graag wou, ‘als een lichtheid in mij ademend’. Of zoals ik mensen wel hoor zeggen over een dode, dat die vlak bij hen is, dat voelen ze. Ik heb zoiets nooit gevoeld, vervolgt Oosterhuis. Ik moet het doen met de beelden en gelijkenissen die mij steeds opnieuw tegemoet komen uit het grote bijbelse verhaal. Geloof ik in de God van dat grote verhaal? Geloven in de betekenis van vertrouwen, overgave, hoop: geef ik mij over, als in een vriendschap, als in een grote liefde, aan die woorden dat hij trouw en genadig is, aan die tartende beeldspraak dat hij ons hoort en ziet. En dat hij sterker, eeuwiger is dan de dood? Geloof ik dat (vraagt Oosterhuis zich af)? Ik hoop het (is zijn antwoord), en ik heb het lief, dat visioen. En de grootste is de liefde”.

Liefde

woord in ons vlees

rots van erbarmen

sterk als de dood ben je

liefde, liefde

(samengesteld door Theo Haitjema)

Lied – **Lichaam van zon**

Huub Oosterhuis aan het woord (2)

Ik versta onder liefde die duizenden nuances van vriendelijkheid en vriendschap, van hartstocht en hoofsheid, van tact en geduld, van bedachtzame eerbied en mededogen, van lange trouw en spontaniteit, waarmee mensen elkaar bejegenen.

Ik versta onder liefde ook de denkkraft en de intuïtiekraft de wijsheid en de wetenschap en alle fantasie en volharding en optimisme waarmee de aarde wordt opgebouwd steeds opnieuw tegen alle afbraak in. Alles wat ten goede is, alles wat zingt en in vervoering brengt, alles wat troost en tot bezinning leidt en alles wat bijdraagt tot iets meer recht en vrede voor zoveel mogelijk mensen noem ik liefde.

In paradisum

Lied – **De steppe zal bloeien**
